

Metoodilisi juhiseid liigitamiseks ja märksõnastamiseks

Töörühma otsused

Indeksid

Indeks	Selgitus	Otsuse aeg
(4+7)	Lääs, Läänemaad (Occident) puhul jätkame (4+7) kasutamist, ehkki UDC E&C pakub (4+9)	15.03.2012
061.327	seltskondlikud ühingud, klubid, ringid, aga 379.8 huvitegevus, hobid	05.12.2012
069 :7	Kunstimuuseumid, lisada 7 :069	17.03.2011
113.2	Kosmogoonia: kasutada vastavalt vajadusele, sõltub aspektist (religioon, astronoomia, filosoofia)	17.03.2011
316.658.4	sotsioloogilist laadi avaliku arvamuse mõjutamine	17.03.2011
323.23	poliitiline propaganda	17.03.2011
32.019.5	Avalik arvamus, seda ei kasuta. Selle asemel 316.658.4 - sotsioloogilist laadi avaliku arvamuse mõjutamine või poliitiline propaganda 323.23	17.03.2011
355.098	Tsiviilpersonal relvajõududes (uus indeks, näidetega, kasutame)	
355.48 (430.470) (091)	sõjaajalugu (UDC E&C 31). Siin määrajat (091) ei kasuta, sest põhiindeks ise väljendab sõjaajalugu.	17.03.2011
37.018.43:004	Kaugõpe: e-learning	15.03.2012
379.82	huvitegevus, hobid, aga 061.327 seltskondlikud ühingud, klubid, ringid	05.12.2012
398.87	Böliinad	17.03.2011
572	füüsiline antropoloogia	17.03.2011
615.89 + kohamääraja	rahvameditsiin	17.03.2011
688.721.3	Pabernukud	17.03.2011
7 :069	Kunstimuuseumid, lisada 069 :7	17.03.2011
745.54	on paberitööd. Kui on lastele, siis (0.053.2), kui laste tehtud, siis - 053....	17.03.2011
81'361	Ajalooline grammatika, võtta kasutusele	28.09.2011
82-31 :741.52	Graafilised romaanid ühe indeksi asemel paneme meie kaks indeksit, romaanid (82-31...) ja koomiksid 741.52	28.09.2011
902/908	Arheoloogia. Esiajalugu. Kultuurisäilmed. Lokaaluuringud. Kas seda kasutada kultuuripärandi indeksina? Ei, see on liiga kitsalt Arheoloogia valdkond. Kultuuripärand üldiselt liigitub 008, kui vaja, siis mujale, kitsamalt, oleneb, mislaadi pärandiga on tegemist.	17.03.2011
929.731 (maa, riik)	Valitsejate biograafiad. Vormimäärajat (092) ei lisata.	17.03.2011
930 (092) ja 930.1 (092)	Ajaloolased. Üldjuhul kasutatakse esimest, teine on spetsiifilisem, ajaloolane, kes uurib ajalooteadust.	17.03.2011
930, 930.1, 930.1(092)	Historiograafia. Kasutusel kõik variandid vastavalt teaviku sisule	17.03.2011

Märksõnad

Ajaloolased, kaks varianti: 930 (092) ja 930.1 (092). Üldjuhul kasutatakse esimest, teine on spetsiifilisem, ajaloolane, kes uurib ajalooteadust. (17.03.2011)

Ajalooline grammatika 81'361 võtta kasutusele (28.09.2011)

Andmekandjad, jätkame vorminääraja (0.034) kasutamist, ei lisa DVD, Blue-Ray vms. (17.03.2011)

Avalik arvamus: mitte kasutada liiki 32.019.5, vahet tehakse selle järgi, kas on rohkem sotsioloogia (uus liik 316.658.4) või poliitika aspektist (olemasolev 323.23). (17.03.2011)

Brošüürid. lisame EMSi selgituse ning kasutame edaspidi vaid teemamärksõnana (05.12.129

Böliinad 398.87 (17.03.2011)

Dokumentaalfilmid: esikohal teemaindeks koos vormimäärajaga (084.122). Raamat ja film peavad teemas kokku saama. Kohustuslik on panna ka dokumentaalfilmi liiki 791.229.2. (15.06.2011)

1. indeks filmi teema järgi + filmi vormimäärja + kandja vormimääraja

2. indeks film :teema (28.09.2011)

e-raamat litsentsi alusel kasutatav või vaba juurdepääsuga digitaalteavik, milles on ülekaalus otsingut võimaldav tekst ja mis on trükitud raamatu (monograafia) analoog. Kuna sellest definitsioonist jäävad välja digitekkelised e-raamatud, siis lähtume pigem sealsamas toodud raamatu definitsioonist: trükitud v käsitsi kirjutatud kaante vahele köidetud iseseisev väljaanne mahuga 49 ja enam lehekülge, st käsitleme e-raamatuna võrguteavikut, millel on ka kaaned. Lehekülgede arvust me ei rääkinud, kuid teine tingimus oli, et peab olema pagineeritud (17.03.2011)

e-õpikud, esialgu ei võta kasutusele (17.03.2011)

füüsiline antropoloogia 572 (17.03.2011)

Graafilised romaanid *Wikipedia: A graphic novel is a narrative work in which the story is conveyed to the reader using sequential art in either an experimental design or in a traditional comics format.*

Ehkki uus indeks on pakutud kujul 82-31 :741.52, paneme meie kaks indeksit, romaanid (82-31...) ja koomiksid 741.52. 28.09.2011

Eesti ajalugu E&C 29 (2007) Toodud jaotised vastavad küll akadeemilisele Eesti ajaloo periodiseerimisele, kuid ei sobi teavikute liigitamiseks. Need on pigem infoks teiste maade märksõnastajatele. Kasutame, kui see on võimalik ja vajalik, kuid kohustuslik ei ole.(28.09.2011)

Heliraamat võrgus ei ole e-raamat, saab märksõnad heliraamatud ja võrguväljaanded (15.06.2011)

Historiograafia. Kasutusel variandid 930, 930.1, 930.1(092)vastavalt teaviku sisule (17.03.2011)

Kaugöpe e-öppe vormis 37.018.43:004 (15.03.12)

Konverentsikogumikud: kui on tegemist konverentsikogumikuga ja vormimärksõnana on kasutatud 'konverentsikogumikud', siis teemamärksõnana enam 'konverentsid', 'seminarid' jne ei kasutata. (14.10.2010)

Kosmogoonia 113.2 kasutada vastavalt vajadusele, sõltub aspektist (religioon, astronoomia, filosoofia) (17.03.2011)

Kunstimuuseumid: 069 :7 ja 7 :069 (17.03.2011)

Lääs, Läänemaad (Occident) puhul jätkame (4+7) kasutamist

Satelliitnavigatsioonisüsteemid 629.052.9 Indeksid ka liigist 527 Navigatsioon kui ka 621.396.969.3

Raadiosidel põhinevad asukohamääramisseadmed, radari rakendused

Sõjaajalugu, UDC E&C 31 välja pakutud 355.48 (430.470) (091). Siin (091) ei kasuta, sest põhiindeks juba on sõjaajalugu (17.03.2011)

Mini, mikro ja nano omaduste üldmäärajaid on muudetud (UDC E&C 31), kasutame uusi (17.03.2011)

Naiskunstnikud (naisheliloojad, naismuusikud). Üksik(nais)kunstnike puhul ei kasuta.

Paberitööd 745.54. Kui on lastele, siis (0.053.2), kui laste tehtud, siis – 053... (17.03.2011)

Pabernukud 688.721.3 (17.03.2011)

Ohutus. Kui juba on EMSis olemas märksõna „...ohutus“, siis ohutusmeetmed ei kasuta, näit.

elektriohutus, tööohutus, ravimiohutus. Kui vastav sõna puudub, kasutame „ohutusmeetmed“, näit. gaasiseadmed + ohutusmeetmed (05.12.12)

Rahvameditsiin. Praegu 615.89, lisaks koha- või rahvuse määraja. UDC E&C 31 pakutakse liitindekseid 61 algusesse, nt. 61 :001.5 (510) Hiina rahvameditsiin Uut kasutusele ei võta, jääb vana indeks + kohamääraja (17.03.2011)

Reisijuhid, ei peaks dubleerima turismi liiki 338.48

Valitsejate biograafiad 929.731 (maa, riik). (17.03.2011)

Muud otsused, nõuanded

- Kasutame liitmismärki vähem, pigem kirjutada indeksid eraldi väljadele, et oleks otsitavad. (17.03.2011)
  - UDK indeksi moodustamise järel kontrollida Ctrl G abil, kas loodud indeksit on varem kasutatud. Vältida iga teavikuga uue indeksi tekitamist, nii on neist vähe kasu. (17.03.2011)
  - Soovitatav on kõikidel märksõnastajatel tellida EMSi teadistus. (05.12.2012)
  - Pärast teadistuse saamist on 1 päev aega avaldada arvamust, kui tekib vajadus. (05.12.2012)
  - Kui ESTERis või ISEs on vaja uusi märksõnu, siis võib neid tellida kas EMSi tagasiside lehelt või kirjutades EMSi haldurile, tema jagab toimetajatele edasi. (05.12.2012)
  - Märksõnastamisel on soovitatav vaadata EMSi, lugeda selgitusi ja seoseid. Eriti nende valdkondade puhul, mida väga hästi ei tunne. (05.12.2012)
  - Kui märkad viga ESTERi baasis, võta ühendust kirje märksõnastanud raamatukoguga. (05.12.2012)
-

Pealdised, millega võib tekkida probleeme

- Arvutiprogrammid jätame väljale 650 (15.03.2012)
  - Astronoomilised objektid (konkreetsed planeedid, komeedid jms.) on kohanimed, peaks hakkama kasutama välja 651 (15.03.2012)
  - E-suhtlusvõrgustikud (nt. Facebook) jääb 650 (15.03.2012)
  - Kunstnike rühmitused üldnimetusena (prerafaeliidid) 650, konkreetsed rühmitused (ANK'64) on kollektiivid ja väljal 610 (15.03.2012)
  - Maade rühmad (arengumaad, islamimaad) ei ole kohanimed, jäävad väljale 650 (15.03.2012)
  - Ühismajandid, ühistud üldnimetusena (ühistud, kolhoosid) jäävad väljale 650, konkreetsed (15.03.2012)
  - (Ambla Kaubatarvitajate Ühisus) on kollektiivid ja väljal 610 (15.03.2012)
-

Pealdised, millega võib tekkida probleeme

- Arvutiprogrammid jätame väljale 650 (15.03.2012)
- Astronoomilised objektid (konkreetsed planeedid, komeedid jms.) on kohanimed, peaks hakkama kasutama välja 651 (15.03.2012)
- E-suhtlusvõrgustikud (nt. Facebook) jääb 650 (15.03.2012)
- Kunstnike rühmitused üldnimetusena (prerafaeliidid) 650, konkreetsed rühmitused (ANK'64) on kollektiivid ja väljal 610 (15.03.2012)

- Maade rühmad (arengumaad, islamimaad) ei ole kohanimed, jäävad väljale 650 (15.03.2012)
- Ühismajandid, ühistud üldnimetusena (ühistud, kolhoosid) jäävad väljale 650, konkreetsed (15.03.2012)
- (Ambla Kaubatarvitajate Ühisus) on kollektiivid ja väljal 610 (15.03.2012)

From:

<https://www.elnet.ee/wiki/> - **wiki**

Permanent link:

https://www.elnet.ee/wiki/doku.php?id=maerksonastamine:lm_metoodika

Last update: **17.11.2019**

